UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale 2007-2013

“”Instruire în ceea ce privește aplicarea legislației în domeniul ajutorului de stat pentru beneficiarii fondurilor europene structurale și de investiții (FESI) de la nivel local”
- cod proiect 1.1.005 -
Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2014-2020

Aplicarea legislației în domeniul ajutorului de stat

ZIUA I

TEME ABORDATE – ZIUA I

1. Concurența – mecanism fundamental în economia de piață
2. Eșecul piețelor și ajutorul de stat
3. Elementele analizei privind oportunitatea acordării ajutoarelor de stat
4. Reglementări comunitare în domeniul ajutorului de stat
5. Reglementări naționale relevante
6. Surse de informații în domeniul ajutorului de stat
7. Colaborarea dintre Consiliul Concurenței și autoritățile publice locale în domeniul ajutorului de stat
8. Definirea ajutorului de stat
9. Modalități de evitare a incidenței ajutorului de stat

TEME ABORDATE – ZIUA II

1. Ajutorul de stat direct / indirect
2. Evaluarea proiectelor de infrastructură din perspectiva ajutorului de stat
3. Concepte și definiții în domeniul ajutorului de stat
4. Tipuri de proceduri în domeniul ajutorului de stat
5. Ajutorul ilegal, ajutorul incompatibil și ajutorul utilizat abuziv
6. Consecințele acordării ajutoarelor ilegale / incompatibile și ale utilizării abuzive a ajutoarelor – recuperarea ajutoarelor
7. Principiul Deggendorf

TEME ABORDATE – ZIUA III

1. Elemente obligatorii ale unei scheme de ajutor
2. Ajutorul de minimis – concept și regula de minimis aplicabilă diverselor domenii
3. Exceptarea de la obligația de notificare - condiții - principii GBER
4. Ajutorul regional de investiții exceptat de la obligația de notificare – condiții de acordare
5. Ajutorul regional notificabil - condiții suplimentare de acordare

TEME ABORDATE – ZIUA IV

1. Serviciul public și serviciul de interes economic general
2. Existența unui serviciu de interes economic general – necesitatea demonstrării eșecului pieței
3. Condiții de acordare a obligației de serviciu public din perspectivă comunitară
4. Principiul Altmark
5. Serviciul de interes economic general exceptat de la obligația de notificare
6. Serviciul de interes economic general notificabil
7. Regulamentul 1370/2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători
8. Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice

TEME ABORDATE – ZIUA V

1. Reglementări naționale în domeniul ajutorului de stat - OUG 77/2014 – avizarea ajutoarelor de stat
2. Monitorizarea și controlul ajutoarelor acordate
3. Raportarea ajutoarelor de stat
4. Recuperarea ajutoarelor ilegale sau utilizate abuziv
5. RegAS – reglementări naționale
6. Utilizatori și drepturi de acces
7. Categorii de documente care fac obiectul încărcării în RegAS
8. Categorii de informații care se încarcă în RegAS - concepte utilizate de RegAS
9. Flux de încărcare a datelor și informațiilor în RegAS

PRE-TEST EVALUARE CURSANȚI

TEME ABORDATE – ZIUA I

1. Concurența – mecanism fundamental în economia de piață
2. Eșecul pieților și ajutorul de stat
3. Elementele analizei privind oportunitatea acordării ajutoarelor de stat
4. Reglementări comunitare în domeniul ajutorului de stat
5. Reglementări naționale relevante
6. Surse de informații în domeniul ajutorului de stat
7. Colaborarea dintre Consiliul Concurenței și autoritățile publice locale în domeniul ajutorului de stat
8. Definirea ajutorului de stat
9. Modalități de evitare a incidenței ajutorului de stat

CONCURENȚA ÎN ECONOMIA DE PIAȚĂ (1)

- **mecanism fundamental** în economia de piaţă;
- **interacţiunea liberă** între firme (cerere/ofertă);
- obiectivele întreprinzătorilor **diferă de cele ale societății în ansamblul ei**!

ROLUL CONCURENȚEI ÎN SOCIETATE:

- satisfacerea cererii consumatorilor;
- promovarea inovației;
- alocarea eficientă a resurselor;
- limitarea puterii economice / politice;
- justa distribuire a veniturilor.

CONCURENȚA ÎN ECONOMIA DE PIAȚĂ (2)

O CONCURENȚĂ PUTERNICĂ VA CONTRIBUI LA STABILIREA:

- categoriilor de bunuri care trebuie produse;
- cantităților de bunuri care trebuie produse;
- prețurilor optime de comercializare;
- modului de distribuire a producției între membrii societății;
- modului de utilizare a resurselor necesare;
- metodelor optime de producție.

CONSUMATORII VOR BENEFICIA DE PRODUSE DIVERSE, DE CALITATE, LA PREȚURI ACCESIBILE!

CONCURENȚA ÎN ECONOMIA DE PIAȚĂ (3)

ESENȚIAL DIN PUNCTUL DE VEDERE AL ÎNTREPRINZĂTORILOR:

MAXIMIZAREA PROFITULUI!

VS.

ESENȚIAL DIN PUNCTUL DE VEDERE AL STATULUI / SOCIETĂȚII:

ÎNDEPLINIREA INTERESULUI PUBLIC!

TEME ABORDATE – ZIUA I

1. Concurența – mecanism fundamental în economia de piață
2. Eșecul pieților și ajutorul de stat
3. Elementele analizei privind oportunitatea acordării ajutoarelor de stat
4. Reglementări comunitare în domeniul ajutorului de stat
5. Reglementări naționale relevante
6. Surse de informații în domeniul ajutorului de stat
7. Colaborarea dintre Consiliul Concurenței și autoritățile publice locale în domeniul ajutorului de stat
8. Definirea ajutorului de stat
9. Modalități de evitare a incidenței ajutorului de stat

EȘECUL PIEȚELOR

Eşecurile de piaţă – zonele în care **concurenţa nu se manifestă** sau **nu conduce la îndeplinirea interesului public.**

→ **CE E DE FĂCUT?**

E NEVOIE DE UN NOU ACTOR CARE SĂ REMEDIEZE FUNCȚIONAREA DEFECTUOASĂ A PIEȚELOR

↓

Intervenţia statului devine necesară → **AJUTORUL DE STAT**

CATEGORII DE EȘECURI ȘI AJUTORUL DE STAT (1)

Zonele mai puţin dezvoltate atrag mai puţine investiţii

↓

Ajutoare regionale de investiţii

Sectoare economice sunt sub-finanţate sau se confruntă cu crize de supraproducţie

↓

Ajutoare sectoriale

CATEGORII DE EȘECURI ȘI AJUTORUL DE STAT (2)

IMM-urile au acces dificil la finanţare

↓

Ajutoare pentru IMM-uri

Întreprinderile în dificultate se confruntă cu imposibilitatea continuării activităţii

↓

Ajutoare pentru salvare / restructurare

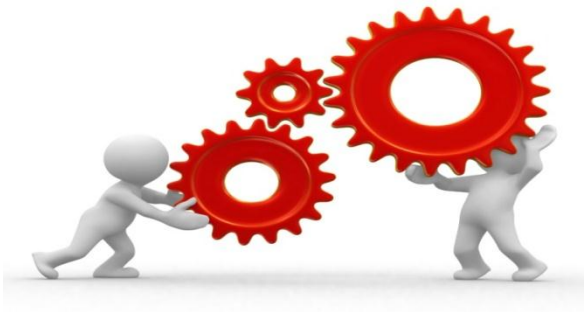

CATEGORII DE EȘECURI ȘI AJUTORUL DE STAT (3)

Utilităţile / anumite servicii nu sunt furnizate populaţiei sau preţul lor pe piaţă este prea mare

↓

Compensări pentru prestarea Serviciilor de Interes Economic General (SIEG)

Cultura, sportul, audiovizualul sunt sub-finanțate

↓

Ajutoare pentru cultură, infrastructură sportivă și sectorul audiovizual

CATEGORII DE EȘECURI ȘI AJUTORUL DE STAT (4)

Lucrătorii din categoriile defavorizate nu sunt angajaţi de întreprinzători

↓

Ajutoare pentru ocuparea forţei de muncă

Formarea profesională nu reprezintă o prioritate pentru firme

↓

Ajutoare pentru formare profesională

CATEGORII DE EȘECURI ȘI AJUTORUL DE STAT (5)

Cercetarea nu este încurajată

↓

Ajutoare pentru cercetare, dezvoltare şi inovare

Mediul nu este protejat

↓

Ajutoare pentru protecţia mediului

TEME ABORDATE – ZIUA I

1. Concurența – mecanism fundamental în economia de piață
2. Eșecul pieților și ajutorul de stat
3. Elementele analizei privind oportunitatea acordării ajutoarelor de stat
4. Reglementări comunitare în domeniul ajutorului de stat
5. Reglementări naționale relevante
6. Surse de informații în domeniul ajutorului de stat
7. Colaborarea dintre Consiliul Concurenței și autoritățile publice locale în domeniul ajutorului de stat
8. Definirea ajutorului de stat
9. Modalități de evitare a incidenței ajutorului de stat

ELEMENTELE ANALIZEI DE OPORTUNITATE

AJUTORUL DE STAT TREBUIE ACORDAT ÎN BAZA UNEI ANALIZE DE OPORTUNITATE

- prevedere legală nou-introdusă în legislația națională procedurală în domeniul ajutorului de stat – art. 3 alin. (4) din OUG nr. 77/2014;
- analiza de oportunitate trebuie să identifice eșecul de piață;
- analiza de oportunitate trebuie să justifice faptul că acordarea ajutorului va contribui la soluționarea sau diminuarea eșecului de piață identificat;
- analiza de oportunitate trebuie să justifice faptul că modalitatea de sprijin aleasă este cea mai potrivită pentru soluționarea eșecului de piață;
- analiza de oportunitate trebuie să justifice nivelul sprijinului acordat.

ANALIZA DE OPORTUNITATE TREBUIE SĂ JUSTIFICE UTILIZAREA EFICIENTĂ A BANULUI PUBLIC!

TEME ABORDATE – ZIUA I

1. Concurența – mecanism fundamental în economia de piață
2. Eșecul pieților și ajutorul de stat
3. Elementele analizei privind oportunitatea acordării ajutoarelor de stat
4. Reglementări comunitare în domeniul ajutorului de stat
5. Reglementări naționale relevante
6. Surse de informații în domeniul ajutorului de stat
7. Colaborarea dintre Consiliul Concurenței și autoritățile publice locale în domeniul ajutorului de stat
8. Definirea ajutorului de stat
9. Modalități de evitare a incidenței ajutorului de stat

REGLEMENTĂRI COMUNITARE

CATEGORII DE REGLEMENTĂRI COMUNITARE:

- Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene;
- regulamente în domeniul ajutorului de stat;
- linii directoare / orientări în domeniul ajutorului de stat;
- comunicări ale Comisiei Europene în domeniul ajutorului de stat;
- instrucțiuni ale Comisiei Europene în domeniul ajutorului de stat;
- decizii ale Comisiei Europene;
- jurisprudența comunitară.

REGLEMENTĂRILE COMUNITARE SUNT DIRECT APLICABILE ÎN ROMÂNIA!

PREVEDERI DIN TFUE

PREVEDERI DE DEFINIRE A AJUTORULUI DE STAT

Art. 107 (1) Cu excepţia derogărilor prevăzute de prezentul Tratat, sunt incompatibile cu Piaţa internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau ameninţă să denatureze concurenţa prin favorizarea anumitor întreprinderi sau sectoare de producţie, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre Statele Membre.

AJUTORUL DE STAT ESTE, ÎN PRINCIPIU, INTERZIS !!!!

EXCEPȚII DE LA INTERDICȚIE:

(2) Sunt compatibile cu Piaţa internă:
(a) ajutoarele cu caracter social acordate consumatorilor individuali, cu condiţia ca acestea să fie acordate fără discriminare în funcţie de originea produselor;
(b) ajutoarele destinate reparării pagubelor provocate de calamităţi naturale sau de alte evenimente extraordinare …

PREVEDERI DIN TFUE

(3) Pot fi considerate compatibile cu Piaţa internă:

(a) ajutoarele destinate să **favorizeze dezvoltarea economică a regiunilor în care nivelul de trai este anormal de scăzut sau în care există un grad de ocupare a forţei de muncă extrem de scăzut**, precum şi a regiunilor prevăzute la articolul 349, avându-se în vedere situaţia lor structurală, economică şi socială;
(b) ajutoarele destinate să promoveze realizarea unui **proiect important de interes european comun sau să remedieze perturbări grave ale economiei unui Stat Membru**;
(c) ajutoarele destinate să **faciliteze dezvoltarea anumitor activităţi sau a anumitor regiuni economice**, în cazul în care **acestea nu aduc modificări condiţiilor schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun**;
(d) ajutoarele destinate să promoveze **cultura şi conservarea patrimoniului**, în cazul în care acestea **nu aduc modificări condiţiilor schimburilor comerciale şi ale concurenţei în Comunitate într-o măsură care contravine interesului comun**;
(e) alte categorii de ajutoare stabilite prin decizie a Consiliului, care hotărăşte la propunerea Comisiei.

PREVEDERI DIN TFUE

PREVEDERI PROCEDURALE

Art. 108 (4) Comisia poate adopta regulamente privind categoriile de ajutoare de stat cu privire la care Consiliul, în temeiul articolului 109, a considerat că pot fi exceptate de la procedura prevăzută la alineatul (3) din prezentul articol.

Art. 109 Consiliul, la propunerea Comisiei şi după consultarea Parlamentului European, poate adopta toate regulamentele utile pentru aplicarea articolelor 107 şi 108, şi poate stabili, în special, condiţiile de aplicare a articolului 108 alineatul (3) şi categoriile de ajutoare care sunt exceptate de la această procedură.

TEME ABORDATE – ZIUA I

1. Concurența – mecanism fundamental în economia de piață
2. Eșecul piețelor și ajutorul de stat
3. Elementele analizei privind oportunitatea acordării ajutoarelor de stat
4. Reglementări comunitare în domeniul ajutorului de stat
5. Reglementări naționale relevante
6. Surse de informații în domeniul ajutorului de stat
7. Colaborarea dintre Consiliul Concurenței și autoritățile publice locale în domeniul ajutorului de stat
8. Definirea ajutorului de stat
9. Modalități de evitare a incidenței ajutorului de stat

REGLEMENTĂRI NAȚIONALE

REGLEMENTĂRI NAȚIONALE:

- **OUG nr. 77/2014** privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul** Consiliului Concurenței din 20.06.2007 privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat;
- **Regulamentul** Consiliului Concurenței din 21.06.2016 privind Registrul ajutoarelor de stat;
- **Legea nr. 346/2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii – definirea IMM-urilor.

REGLEMENTĂRILE NAȚIONALE VIZEAZĂ ASPECTE STRICT PROCEDURALE!

TEME ABORDATE – ZIUA I

1. Concurența – mecanism fundamental în economia de piață
2. Eșecul pieților și ajutorul de stat
3. Elementele analizei privind oportunitatea acordării ajutoarelor de stat
4. Reglementări comunitare în domeniul ajutorului de stat
5. Reglementări naționale relevante
6. Surse de informații în domeniul ajutorului de stat
7. Colaborarea dintre Consiliul Concurenței și autoritățile publice locale în domeniul ajutorului de stat
8. Definirea ajutorului de stat
9. Modalități de evitare a incidenței ajutorului de stat

SURSE DE INFORMAȚII

ReNAS – Rețeaua Națională de Ajutor de Stat – punct unic de informare:

- legislație în domeniul ajutorului de stat;
- decizii ale Comisiei Europene referitoare la România;
- scheme de ajutor de stat / de minimis;
- avize ale Consiliului Concurenței;
- formularistică;
- noutăți și evenimente;
- articole și publicații de specialitate;
- secțiune Q&A.

www.ajutordestat.ro

SURSE DE INFORMAȚII

Acasă | Legislaţie ajutor de stat | Decizii ajutor de stat | Ajutor în România | Avize

Prezentare RegAS
Call-center RegAS
Situaţia ajutoarelor de stat
Consiliul Concurentei

Ajutorul de stat
Proceduri nationale ajutor de stat
Formulare ajutor de stat
Raportari in domeniul ajutorului de stat
Articole si publicatii de specialitate
Dobanda de referinta
Rate swap SIEG
Reglementări Fonduri Structurale
Noutati si evenimente
Intrebari frecvente
Link-uri utile
Contact

Adrese alternative

www.ajutordestat.ro
www.stateaid.ro
www.ajutordestat.eu

Reţeaua Naţională de Ajutor de Stat

Pornită din dorinţa de a îmbunătăţi colaborarea informală între persoanele implicate în materia ajutorului de stat, Reţeaua Naţională de Ajutor de Stat urmăreşte crearea unei echipe a experţilor din acest domeniu. Considerăm ca existenţa unei asemenea echipe va permite implementarea cu o mai mare rapiditate a măsurilor de sprijin, indiferent că este vorba sau nu de ajutor de stat, cu respectarea reglementărilor comunitare în materie, având ca obiectiv final sprijinirea mediului de afaceri şi a economiei româneşti în general.

De asemenea, ne propunem ca prin intermediul acestui portal să asigurăm accesul la informaţiile relevante din domeniul ajutorului de stat, punând astfel la dispoziţia beneficiarilor, practicienilor şi teoreticienilor, instrumentele necesare pentru a cunoaşte tendinţele în materia ajutorului de stat atât la nivel naţional, cât şi la nivel comunitar. Totodată, toţi cei interesaţi vor putea să găsească aici schemele de ajutor implementate în România, legislaţia aplicabilă în domeniul ajutorului de stat, articole de specialitate etc, într-un cuvânt **un partener de încredere**.

Impreună putem crea o ***ECHIPĂ PENTRU VIITOR!***

Aici puteti vizualiza spotul TV de promovare a Reţelei Naţionale de Ajutor de Stat
Campanie de informare iniţiată de Consiliul Concurenţei
Material realizat cu sprijinul Agenţiei pentru Strategii Guvernamentale

Reproducerea textelor şi imaginilor de pe această pagină de web se va face numai cu acordul instituţiei şi

Caută o măsură

Cod CAEN

Caută

Noutăţi

- Consiliul Concurenței a aprobat Regulamentul privind Registrul ajutoarelor de stat
- CONSULTARE PUBLICĂ! Consiliul Concurenței supune spre consultare publică proiectul de Regulament privind Registrul ajutoarelor de stat (RegAS)
- Ghid privind ajutorul de stat - manual de curs
- Noua ordonanţă de urgenţă privind ajutorul de stat: proceduri mai clare în cheltuirea banilor publici
- Legislaţia europeană în domeniul ajutorului de stat dezbătută la Bucureşti

SURSE DE INFORMAȚII

Pagina de web a Comisiei Europene – DG Competition:

EUROPEAN COMMISSION

- legislație în domeniul ajutorului de stat;
- decizii ale Comisiei Europene referitoare la Statele Membre;
- studii și analize în domeniul ajutorului de stat;
- articole și publicații de specialitate;
- noutăți și evenimente;
- formulare de plângere;
- secțiune Q&A.

http://ec.europa.eu/competition

SURSE DE INFORMAȚII

TEME ABORDATE – ZIUA I

1. Concurența – mecanism fundamental în economia de piață
2. Eșecul pieților și ajutorul de stat
3. Elementele analizei privind oportunitatea acordării ajutoarelor de stat
4. Reglementări comunitare în domeniul ajutorului de stat
5. Reglementări naționale relevante
6. Surse de informații în domeniul ajutorului de stat
7. Colaborarea dintre Consiliul Concurenței și autoritățile publice locale în domeniul ajutorului de stat
8. Definirea ajutorului de stat
9. Modalități de evitare a incidenței ajutorului de stat

COOPERAREA CU CONSILIUL CONCURENȚEI

COOPERARE FORMALIZATĂ - OUG NR. 77/2014:

- elaborarea / îmbunătățirea proiectelor de acte normative / administrative care instituie ajutoare de stat;
- completarea formularelor destinate Comisiei Europene;
- asistență de specialitate în fața Comisiei Europene.

COOPERARE INFORMALĂ:

- toate etapele vizând elaborarea / îmbunătățirea / avizarea / implementarea/ monitorizarea / raportarea actelor normative / administrative care instituie ajutoare de stat;
- asistență de specialitate în încărcarea informațiilor în Registrul ajutoarelor de stat din România.

ASISTENȚA ÎN FAȚA COMISIEI ESTE ACORDATĂ DOAR DE DIRECȚIA AJUTOR DE STAT

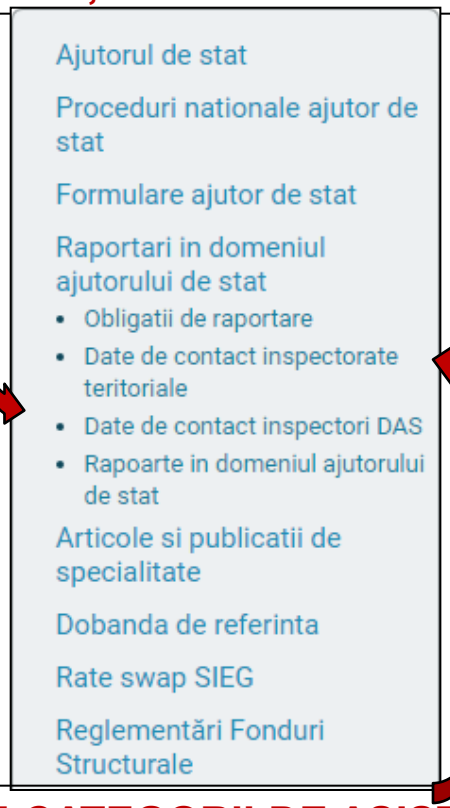

ALTE CATEGORII DE ASISTENȚĂ POT FI ACORDATE ȘI DE APARATUL TERITORIAL

TEME ABORDATE – ZIUA I

1. Concurența – mecanism fundamental în economia de piață
2. Eșecul pieților și ajutorul de stat
3. Elementele analizei privind oportunitatea acordării ajutoarelor de stat
4. Reglementări comunitare în domeniul ajutorului de stat
5. Reglementări naționale relevante
6. Surse de informații în domeniul ajutorului de stat
7. Colaborarea dintre Consiliul Concurenței și autoritățile publice locale în domeniul ajutorului de stat
8. Definirea ajutorului de stat
9. Modalități de evitare a incidenței ajutorului de stat

DEFINIȚIA AJUTORULUI DE STAT

CRITERII RELEVANTE:

A. avantaj economic;

B. sursă de stat;

C. acordat întreprinderilor;

D. selectivitate;

E. distorsionează mediul concurenţial;

F. distorsionează comerțul intra-comunitar.

PENTRU A FI INCLUSĂ ÎN CATEGORIA AJUTOARELOR DE STAT O MĂSURĂ TREBUIE SĂ VERIFICE, SIMULTAN, CRITERIILE A –F

A. AVANTAJUL ECONOMIC

TRANSFER DE FONDURI PUBLICE (SUBVENŢII)

RENUNŢAREA LA VENITURI:

- anularea de datorii / preluarea pierderilor;
- exceptări / reduceri / amânări de la plata taxelor şi impozitelor;
- acordarea de împrumuturi cu dobânzi preferenţiale;
- garanţii acordate de stat, în condiţii preferenţiale;
- participări cu capital ale statului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decât cea normală;
- reduceri de preţ la bunurile furnizate şi la serviciile prestate (inclusiv vânzarea unor terenuri aparţinând domeniului privat al statului sau autorităţilor publice locale, sub preţul pieţei).

A. AVANTAJUL ECONOMIC

ESENȚIAL

Pentru identificarea avantajului economic, în cazul în care există suspiciuni, ne vom raporta permanent la prețul pieței.
ÎN CAZUL ÎN CARE TRANZACȚIA ARE LOC LA PREȚUL PIEȚEI, NU SE ACORDĂ UN AVANTAJ ECONOMIC

Este relevant doar efectul măsurii asupra întreprinderii și nu cauza sau obiectivul intervenției statului.

Având în vedere că doar efectul măsurii asupra întreprinderii contează, este irelevant dacă avantajul este obligatoriu sau nu pentru întreprindere, în sensul că aceasta nu a putut evita sau refuza acordarea sa.

A. AVANTAJUL ECONOMIC

AJUTOR TRANSPARENT

Ajutor transparent - ajutorul pentru care se cunoaște sau se poate evalua, de la început, contravaloarea avantajului economic acordat.

TREBUIE FĂCUTĂ DEOSEBIREA ÎNTRE AJUTORUL TRANSPARENT ȘI OBLIGAȚIA DE A ASIGURA TRANSPARENȚA!

B. SURSA DE STAT

SURSĂ DE STAT:

- bugetul național;
- bugetele locale;
- bugetele instituţiilor / autorităţilor de stat / gestionate de stat organizate la nivel naţional sau local;
- bănci de stat;
- fonduri de investiţii / garantare / contragarantare/ risc gestionate de stat.

SURSĂ GESTIONATĂ DE STAT:

- fondurile structurale;
- fonduri străine gestionate de stat.

B. SURSA DE STAT

O MĂSURĂ ESTE IMPUTABILĂ STATULUI CHIAR DACĂ:

- autoritatea care acordă un avantaj unui beneficiar **beneficiază de autonomie juridică față de alte autorități publice** (ex. autorități locale);
- autoritatea **desemnează un organism privat / public** pentru administrarea unei măsuri care conferă un avantaj (ex. JEREMIE – bănci);
- autoritatea adoptă o măsură care favorizează anumite întreprinderi / produse, **finanțarea fiind asigurată direct prin contribuții** percepute de la terți (ex. certificate verzi, fosta taxă radio-TV etc).

Imputabilitatea este mai puțin evidentă în cazul în care avantajul este acordat **prin intermediul unor întreprinderi publice**. În astfel de cazuri, este necesar să se stabilească dacă autoritățile publice pot fi considerate a fi implicate, într-un fel sau altul, în adoptarea măsurii).

O măsură **nu este imputabilă** statului în cazul în care acesta are obligația de a o pune în aplicare în temeiul dreptului Uniunii, fără nicio putere discreționară.

B. SURSA DE STAT

INDICATORI PRIVIND IMPUTABILITATEA:

- întreprinderea nu putea adopta decizia fără a ține seama de cerințele autorităților publice;
- întreprinderea publică este integrată în structurile administrației publice sau legată organic de acesta;
- natura activităților întreprinderii publice și exercitarea acestora pe piață în condiții normale de concurență cu operatorii privați;
- statutul juridic al întreprinderii (reglementată de dreptul public sau de dreptul comun al întreprinderilor);
- intensitatea tutelei exercitate de autoritățile publice asupra administrării întreprinderii;
- orice alt indicator care să evidențieze o implicare a autorităților publice sau improbabilitatea neimplicării lor în adoptarea unei măsuri, având în vedere amploarea, conținutul acesteia sau condițiile pe care le presupune.

C. DEFINIȚIA ÎNTREPRINDERII

Întreprinderea = orice entitate care desfăşoară o activitate economică, indiferent de statutul juridic şi de modul de finanţare al acestora.

CONSECINȚE:

- statutul entității în dreptul intern nu este determinant;
- aplicarea normelor privind ajutoarele de stat nu este condiționată de existența unui scop lucrativ al entității instituite;
- clasificarea unei entități ca întreprindere se face întotdeauna în raport cu o activitate specifică.

C. DEFINIȚIA ÎNTREPRINDERII

Activitate economică = orice activitate care constă în furnizarea de bunuri şi servicii pe o piaţă.

Piața = ansamblul cererilor şi ofertelor în legătură cu un bun, serviciu sau capital într-o zonă determinată.

Piaţa priveşte un anumit **produs, serviciu sau ofertant**, pe de o parte, şi anumiţi **purtători ai cererii** (persoane fizice, întreprinderi sau alte organizaţii), pe de altă parte, ea apare ca ansamblu al relaţiilor stabilite între aceste elemente ale pieţei.

Fiecare produs, serviciu, întreprindere şi categorie de clienţi au pieţe delimitate; **există tot atâtea pieţe câte produse; şi tot atâtea pieţe câte categorii de consumatori; fiecare întreprindere are o piaţă a sa; se deosebesc pieţe ale unor categorii de consumatori în cadrul pieţei produsului sau întreprinderii.**

C. DEFINIȚIA ÎNTREPRINDERII

IMPORTANT

Este imposibil să se întocmească o listă exhaustivă a activităților care *a priori nu vor avea niciodată un caracter economic.*

O activitate care astăzi nu este considerată comercială poate deveni comercială în viitor și viceversa.

Faptul că un serviciu anume este furnizat prin mijloace proprii nu are relevanță pentru caracterul economic al activității.

Simplul fapt că o entitate deține acțiuni, chiar și o participare majoritară, într-o întreprindere care furnizează bunuri sau servicii pe o piață nu înseamnă că entitatea respectivă trebuie să fie automat considerată o întreprindere.

D. SELECTIVITATEA

Măsură selectivă - acordarea avantajului economic este limitată la **o singură** întreprindere, **un număr limitat** de întreprinderi sau sectoare economice.

Numărul mare de întreprinderi eligibile (care pot include toate întreprinderile dintr-un anumit sector) și diversitatea și dimensiunea sectoarelor de care aparțin nu oferă temeiuri pentru a concluziona că o măsură de stat constituie o măsură generală de politică economică, dacă de pe urma acesteia nu pot beneficia toate sectoarele economice.

↓

O măsură concepută să sprijine beneficiari dintr-o localitate, care activează în industrie sau doar în agricultură, doar IMM-urile sau doar întreprinderile mari ESTE SELECTIVĂ!

Inclusiv faptul că măsurii i se alocă un buget prestabilit este suficient pentru a aduce în discuție caracterul selectiv al acesteia.

D. SELECTIVITATEA

SELECTIVITATEA DE JURE - rezultă direct din criteriile legale pentru acordarea unei măsuri care este rezervată în mod oficial doar anumitor întreprinderi:

- care au o anumită dimensiune;
- care își desfășoare activitatea în anumite sectoare;
- care au o anumită formă juridică;
- care trebuie să fie constituite sau nou cotate pe o anume piață, într-o anumită perioadă;
- care trebuie să aparțină unui grup având anumite caracteristici sau trebuie să exercite anumite funcții în cadrul unui grup;
- care se află în dificultate;
- cele exportatoare ori cale care desfășoară activități legate de export.

D. SELECTIVITATEA

SELECTIVITATEA DE FACTO - poate fi stabilită în cazul în care, deși criteriile oficiale de aplicare a măsurii sunt formulate în termeni generali și obiectivi, structura măsurii (condiții sau obstacole impuse de furnizor) este de așa natură încât efectele sale favorizează în mod semnificativ un anumit grup de întreprinderi.

↓

Aplicarea unei măsuri fiscale numai pentru investițiile care depășesc un anumit prag (altul decât un prag minor, din motive de eficiență administrativă) ar putea însemna că măsura este rezervată *de facto* întreprinderilor care dețin resurse financiare semnificative.

E. DISTORSIONAREA MEDIULUI CONCURENȚIAL

DACĂ:

- există o piaţă concurenţială;
- există mai mulți competitori pe acea piață;
- oferă produse sau servicii substituibile din punctul de vedere al utilității, calității și prețului.

O măsură denaturează sau amenință să denatureze concurența în cazul în care aceasta este susceptibilă să **amelioreze sau să mențină poziția concurențială a beneficiarului** în comparație cu celelalte întreprinderi cu care acesta concurează (într-un sector liberalizat în care există sau ar putea exista concurență).

CONCURENȚA POATE FI POSIBILĂ, NU NEAPĂRAT MANIFESTĂ!

F. DISTORSIONAREA COMERȚULUI ÎN UE

Sprijinul public poate fi considerat ca având un efect asupra schimburilor comerciale dintre Statele Membre inclusiv în cazul în care beneficiarul nu este direct implicat în schimburi comerciale transfrontaliere.

Se ia în considerare concurența potențială pe plan european - ajutorul poate îngreuna pătrunderea pe piață pentru operatori din alte state prin menținerea sau creșterea gradului de aprovizionare locală.

↓

Inexistența competitorilor pe piața internă **NU** înseamnă, în mod necesar, că nu există concurență la nivel european!

Un astfel de efect poate fi mai puțin probabil în cazul în care domeniul de aplicare al activității economice este foarte mic, aspect dedus, de exemplu, dintr-un nivel foarte scăzut al cifrei de afaceri.

TEME ABORDATE – ZIUA I

1. Concurența – mecanism fundamental în economia de piață
2. Eșecul pieților și ajutorul de stat
3. Elementele analizei privind oportunitatea acordării ajutoarelor de stat
4. Reglementări comunitare în domeniul ajutorului de stat
5. Reglementări naționale relevante
6. Surse de informații în domeniul ajutorului de stat
7. Colaborarea dintre Consiliul Concurenței și autoritățile publice locale în domeniul ajutorului de stat
8. Definirea ajutorului de stat
9. Modalități de evitare a incidenței ajutorului de stat

NU ESTE IMPLICAT AJUTORUL DE STAT DACĂ:

a. **NU SE ACORDĂ** avantaj economic;

b. sursa **NU E** de stat sau gestionată de stat;

c. **NU E** acordat întreprinderilor;

d. **NU E ACORDAT** selectiv;

e. **NU** distorsionează mediul concurenţial;

f. **NU** distorsionează comerțul intra-comunitar.

↓

DACĂ ESTE VERIFICATĂ ORICARE CONDIȚIE, NU ESTE VORBA DESPRE UN AJUTOR DE STAT!

NU SE ACORDĂ AVANTAJ ECONOMIC DACĂ:

TRANZACȚIA SE DERULEAZĂ ÎN CONDIȚII DE PIAȚĂ

↓

Testul Operatorului Economic Privat în Economia de Piață (OEP)

TESTUL INVESTITORULUI ÎN ECONOMIA DE PIAȚĂ

TESTUL CREDITORULUI PRIVAT

TESTUL VÂNZĂTORULUI PRIVAT

NU SE ACORDĂ AVANTAJ ECONOMIC DACĂ:

PRINCIPII GENERALE OEM

- testul nu ține cont de considerentele de politică publică urmărite de organismele publice (de ordin social, regional sau de politică sectorială), ci doar de considerente economice;
- testul se realizează *ex-ante*, având în vedere informațiile disponibile la momentul în care a fost decisă intervenția respectivă;
- rentabilitatea / lipsa rentabilității beneficiarului nu reprezintă un indicator decisiv pentru a stabili conformitatea cu condițiile de piață;
- se evaluează efectele globale ale tranzacției asupra întreprinderii în cauză;
- o serie de intervenții ale statului în legătură cu aceeași întreprindere, într-o perioadă de timp relativ scurtă, care sunt legate între ele sau au fost toate planificate sau previzibile la momentul primei intervenții pot să fie evaluate drept o singură intervenție.

STABILIREA DIRECTĂ A CONFORMITĂȚII

TRANZACȚII PARI PASSU

O tranzacție este efectuată în aceiași termeni și în aceleași condiții (cu același nivel de risc și de recompense) de către organismele publice și operatorii privați care sunt într-o situație comparabilă.

SE EVALUEAZĂ DACĂ:

- intervenția organismelor publice și a operatorilor privați este sau nu decisă și efectuată în același timp;
- a existat sau nu o schimbare a circumstanțelor economice între intervenții;
- termenii și condițiile tranzacției sunt sau nu sunt aceiași pentru organismele publice și toți operatorii privați interesați;
- intervenția operatorilor privați are sau nu are o importanță economică reală și nu este doar simbolică sau marginală;
- poziția de pornire a organismelor publice și a operatorilor privați interesați este sau nu este comparabilă în ceea ce privește tranzacția (se iau în considerare eventualele relații comerciale sau financiare anterioare, eventualele sinergii care pot fi obținute, măsura în care diferiții investitori suportă costuri de tranzacționare similare sau orice alte circumstanțe specifice pentru organismul public sau operatorul privat care ar putea afecta condițiile de comparare).

STABILIREA DIRECTĂ A CONFORMITĂȚII

VÂNZAREA / CUMPĂRAREA DE BUNURI /SERVICII PRIN PROCEDURI DE OFERTARE COMPETITIVE:

PROCEDURA COMPETITIVĂ:

Toți ofertanții interesați și calificați pot participa la procesul de achiziţie.

TRANSPARENȚA:

Toți ofertanții interesați sunt informați, în mod egal și adecvat, în fiecare etapă a procedurii de ofertare. .

Mod de realizare: publicarea repetată, pe o perioadă rezonabil de lungă, în publicațiile relevante, cu largă acoperire, astfel încât oferta să poată ajunge la cunoştinţa tuturor potenţialilor cumpărători.

STABILIREA DIRECTĂ A CONFORMITĂȚII

VÂNZAREA / CUMPĂRAREA DE BUNURI /SERVICII PRIN PROCEDURI DE OFERTARE COMPETITIVE:

TRATAMENT NEDISCRIMINATORIU:

Egalitatea de tratament, pe toată perioada derulării procedurii de achiziție, presupune ca toate criteriile de atribuire a contractului să permită compararea și evaluarea ofertelor în mod obiectiv.

CARACTERUL NECONDIȚIONAT:

Orice cumpărător poate achiziţiona bunurile şi le poate utiliza în interes propriu.

Caracterul necondiționat nu este afectat dacă autorităţile impun restricţii pentru a preveni prejudicii publice, din raţiuni de protecţie a mediului sau pentru a se evita ofertele cu scop speculativ sau de existenţa unor dispoziţii naţionale în materia amenajării teritoriului care impun proprietarilor restricţii în folosirea terenurilor şi clădirilor.

STABILIREA DIRECTĂ A CONFORMITĂȚII

VÂNZAREA / CUMPĂRAREA DE BUNURI /SERVICII PRIN PROCEDURI DE OFERTARE COMPETITIVE:

IMPORTANT:

- se vor lua în considerare doar ofertele credibile și obligatorii;
- singurul criteriu pertinent pentru selectarea cumpărătorului trebuie să fie prețul cel mai ridicat.

DACĂ SE DEPUNE DOAR O OFERTĂ, PROCEDURA NU GARANTEAZĂ OBȚINEREA UNUI PREȚ DE PIAȚĂ!

EXCEPȚII:

- procedura a fost concepută corect și asigură concurența veritabilă și efectivă și există premisele ca mai mulți operatori să fie interesați de aceasta;
- autoritățile publice verifică prin mijloace suplimentare că rezultatul corespunde prețului pieței.

STABILIREA INDIRECTĂ A CONFORMITĂȚII

ANALIZA COMPARATIVĂ:

Operatori privați comparabili au efectuat tranzacții comparabile, în situații comparabile.

ALTE METODE DE EVALUARE:

- se utilizează metode de evaluare standard, general acceptate;
- se bazează pe date disponibile, obiective, verificabile și fiabile;
- informațiile disponibile sunt suficient de detaliate și reflectă situația economică la momentul în care a fost decisă tranzacția, ținând seama de nivelul de risc și de previziuni.

AR PUTEA FI NECESARĂ O NOUĂ EVALUARE (EX-ANTE) DACĂ TRANZACȚIA ESTE ÎNTÂRZIATĂ, IAR CONDIȚIILE DIN PIAȚĂ S-AU MODIFICAT!

ALTE METODE DE EVALUARE

COMPARAREA RENTABILITĂȚII INVESTIȚIEI:

- se calculează rata internă anuală de rentabilitate a investițiilor (RIR) sau valoarea actualizată netă a acesteia (VAN);
- investiția este realizată în condițiile pieței dacă rentabilitatea investiției este mai mare sau egală cu randamentul normal preconizat al pieței (costul de capital al investiției);
- cu cât proiectul prezintă un risc mai ridicat, cu atât este mai mare rata randamentului cerut de furnizorii de fonduri (cu atât este mai mare este costul capitalului).

EVALUAREA REALIZATĂ DE UN EXPERT INDEPENDENT:

- se utilizează în cazul vânzărilor de terenuri, clădiri, alte categorii de active;
- evaluarea se realizează înainte de negocierea vânzării.

EVALUAREA REALIZATĂ DE UN EXPERT INDEPENDENT

ESTE A DOUA CEA MAI BUNĂ OPȚIUNE! LICITAȚIA ESTE RECOMANDATĂ!

Se realizează pe baza indicatorilor de piaţă general acceptaţi şi a standardelor de evaluare general admise.

Preţul de piaţă astfel stabilit reprezintă preţul minim de achiziţie care poate fi acceptat fără a fi implicat ajutorul de stat.

CONDIȚII PT. EVALUATOR:

- diplomă corespunzătoare eliberată de un centru de învăţământ recunoscut sau titlu academic echivalent;
- experienţă corespunzătoare şi competenţă în evaluarea terenurilor şi a clădirilor din amplasamentul şi categoria activelor în cauză;
- independență în îndeplinirea obligaţiilor.

EVALUAREA REALIZATĂ DE UN EXPERT INDEPENDENT

VALOAREA DE PIAȚĂ:

Valoarea de piaţă - preţul la care activul ar putea fi vândut, la data evaluării, printr-un contract privat încheiat între un vânzător interesat să vândă şi un cumpărător fără obligaţii.

CONDIȚII:

- activul a făcut obiectul unei oferte publice pe piaţă;
- condiţiile pieţei permit o vânzare în condiţii normale;
- termenul disponibil pentru negocierea vânzării este normal.

EVALUAREA REALIZATĂ DE UN EXPERT INDEPENDENT

COSTUL INIȚIAL:

Costurile iniţiale suportate de autorităţile publice la achiziţionarea activelor reprezintă un parametru al valorii de piaţă, dacă nu a trecut o perioadă de timp semnificativă între data achiziţiei şi data vânzării.

↓

Valoarea de piaţă nu trebuie să fie fixată sub costurile iniţiale timp de cel puţin trei ani după achiziţie.

EXCEPŢIE: dacă expertul constată o scădere generală a preţurilor la activele de pe piaţa relevantă.

MĂSURA NU E FINANȚATĂ DE STAT DACĂ:

Avantajul economic este acordat de către o entitate privată

SAU

Sunt implicate fonduri care nu pot fi atribuite statului român și instituțiilor / autorităților / întreprinderilor sale

ȘI

Fondurile nu sunt gestionate, în niciun fel de stat / instituții de stat / autorități / întreprinderi de stat

MĂSURA NU E DESTINATĂ ÎNTREPRINDERILOR DACĂ:

STATUL EXERCITĂ PREROGATIVE DE AUTORITATE PUBLICĂ

Sarcini care fac parte din funcțiile esențiale ale statului sau sunt legate de acele funcții, prin natura lor, prin obiectiv și prin normele care se aplică în cazul lor.

EXEMPLE:

- armata sau poliția;
- siguranța și controlul navigației aeriene;
- controlul și siguranța traficului maritim;
- supravegherea antipoluare;
- organizarea, finanțarea și executarea pedepselor cu închisoarea;
- asistența medicală - parte integrantă a unui serviciu național de sănătate – bazată integral pe principiul solidarității;
- învățământul finanțat și controlat de stat;
- dezvoltarea și revitalizarea terenurilor publice de către autoritățile publice;
- colectarea de date pentru a fi utilizate în scopuri publice pe baza unei obligații legale impuse întreprinderilor în cauză de a dezvălui acest tip de date.

MĂSURA NU E DESTINATĂ ÎNTREPRINDERILOR DACĂ:

IMPORTANT:

În măsura în care o entitate publică exercită o activitate economică care poate fi separată de exercitarea prerogativelor de autoritate publică, entitatea în cauză funcționează ca o întreprindere, cu privire la activitatea respectivă.

În măsura în care activitatea economică nu poate fi separată de exercitarea prerogativelor de autoritate publică, activitățile exercitate de entitatea respectivă în ansamblu rămân legate de exercitarea prerogativelor de autoritate publică și, prin urmare, nu se încadrează în noțiunea de întreprindere.

AVANTAJUL NU E ACORDAT SELECTIV DACĂ:

MĂSURĂ GENERALĂ

Orice entitate economică poate beneficia de acel avantaj, dacă îndeplinește o serie de condiții, stabilite de o manieră nediscriminatorie, dacă solicită acest lucru

FAPTUL CĂ ORICE ÎNTREPRINDERE POATE BENEFICIA NU ÎNSEAMNĂ CĂ ORICE ÎNTREPRINDERE BENEFICIAZĂ EFECTIV!

CONSECINȚĂ A CARACTERULUI GENERAL:

BUGETUL TREBUIE SĂ FIE CVASI-NELIMITAT!

ÎN GENERAL, ESTE VORBA DE MĂSURI FISCALE!

EXEMPLU: reducerea impozitului pe profit pentru cei care oferă sponsorizări

AVANTAJUL NU E ACORDAT SELECTIV DACĂ:

SELECTIVITATEA ESTE JUSTIFICATĂ DE LOGICA SISTEMULUI

O posibilă justificare ar putea fi, de exemplu, necesitatea de a lupta împotriva fraudei sau a evaziunii fiscale, necesitatea de a lua în considerare cerințe de contabilitate specifice, capacitatea de gestionare, principiul neutralității fiscale, natura progresivă a impozitului pe venit și scopul redistributiv al acestuia, necesitatea de a evita dubla impunere sau obiectivul de a optimiza recuperarea datoriilor fiscale.

ESTE PERMISĂ O OARECARE SELECTIVITATE REGIONALĂ (FISCALĂ) DACĂ AUTORITĂȚILE REGIONALE / LOCALE DEȚIN:

- autonomie instituțională;
- autonomie procedurală;
- autonomie economică și financiară.

MEDIUL CONCURENȚIAL NU E DISTORSIONAT DACĂ:

CONDIȚII CUMULATIVE:

- serviciul face obiectul unui monopol legal;
- monopolul legal nu exclude doar concurența de pe piață, ci și pentru piață;
- serviciul nu este în concurență cu alte servicii.

Dacă furnizorul de servicii desfășoară activități pe o altă piață (geografică sau a produsului) care este deschisă concurenței, **subvențiile încrucișate trebuie excluse**.

↓

Necesitatea menținerii unei contabilități separate - alocarea costurilor și a veniturilor în mod adecvat și garantarea faptului că finanțarea publică furnizată pentru serviciul care face obiectul monopolului legal nu este în folosul altor activități.

COMERȚUL INTRA-COMUNITAR NU E DISTORSIONAT DACĂ:

ACTIVITATEA SE DERULEAZĂ PE PLAN LOCAL, FĂRĂ PERSPECTIVE DE A ATRAGE CLIENȚI / BENEFICIARI DIN ALT STAT MEMBRU AL UNIUNII EUROPENE

EXEMPLE (1/2):

- bazine de înot și alte facilități de recreere destinate preponderent populației locale;
- muzeele și alte infrastructuri culturale puțin susceptibile să atragă vizitatori transfrontalieri;
- evenimentele culturale cu public-țintă limitat la nivel local;
- spitalele și alte unități de asistență medicală care furnizează servicii medicale destinate unei populații locale;
- aeroporturi sau porturi mici care deservesc în principal utilizatori locali;
- mass-media și/sau produse culturale care, din motive geografice și lingvistice, au o audiență restrânsă la nivel local;

COMERȚUL INTRA-COMUNITAR NU E DISTORSIONAT DACĂ:

EXEMPLE (2/2):

- centru de conferințe a cărui amplasare nu este susceptibilă să devieze utilizatorii de la alte centre din alte state membre;
- instalații pe cablu (teleschiuri) în regiuni care dispun de puține instalații și care au o capacitate turistică limitată;
- centru de informare local care oferă informaţii gratuite, servicii de consiliere și consultanță pentru persoane fizice interesate, firmele nou create și IMM-uri, în scopul creșterii atractivității și a activității economice într-o localitate;
- centru pentru cursuri de certificare pentru antrenori și instructori și de formare în competențe montane și sporturi montane pentru publicul larg ;
- site istoric de interes local;
- centru pentru servicii de asistență socială pentru persoanele în vârstă și cu handicap.